

BRAL LIBERLEI

Maandblad van de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (BRAL) vzw

Brussel, 1 januari 1980.

Liefste Peter en Moeter,

By het begin van het nieuwe jaar, staat jullie Bralletje weer klaar met een brief vol hartewensen. Ik wens voor jullie allemaal in 1980 een luisterend oor te zijn voor jullie noden, en te helpen waar ik kan. Ik zal zorgen dat jullie in jullie huisje klein zullen mogen blijven wonen, heel knus en fijn, ondanks de metro en een of ander koninklijk park. Ik zal proberen elk restje groene ruimte te bewaren want, Peter en Moeter, d'er rest ons eigenlijk nog maar een paar hekkatoren. En t'hefst van al had ik graag gehad, dat de kinderen, die ze verleden jaar zijn vergeten, eindelijk eens op straat zouden kunnen spelen, zonder de angst overhoop te worden gereden.

Ik zal in 't komend jaar, 't gewestplan goed in 't oog houden, want naar 't schijnt hebben ze teveel ruimte open gehouden, voor mensen met veel geld en weinig gezond verstand. Ik wens, en dat vindt ik zelf ook plexant, dat alle kernraketten zouden veranderen in bananen, dan zouden de oorlogsministers misschien, van 't verschieten, waken dat het geen zin heeft mekaar overhoop te schieten.

Ik wens jullie in 1980, allen liefde en vrede toe, maar nu ga ik stoppen, want ik zie het al jullie worden moe. Een ding nog voor ik sluit een dikke kus van jullie spruit.

Bralletje.

NIEUWJAARSWENSEN : VUB-uitbreiding (p2); Industriële Baan (p5);
Het Nieuwe Brusselse Gewestplan (p7); Koning Boudewijnpark : Krantenknipsels (p8).

10/79

VUB-uitbreiding

Perskonferentie van 26 november 1979.

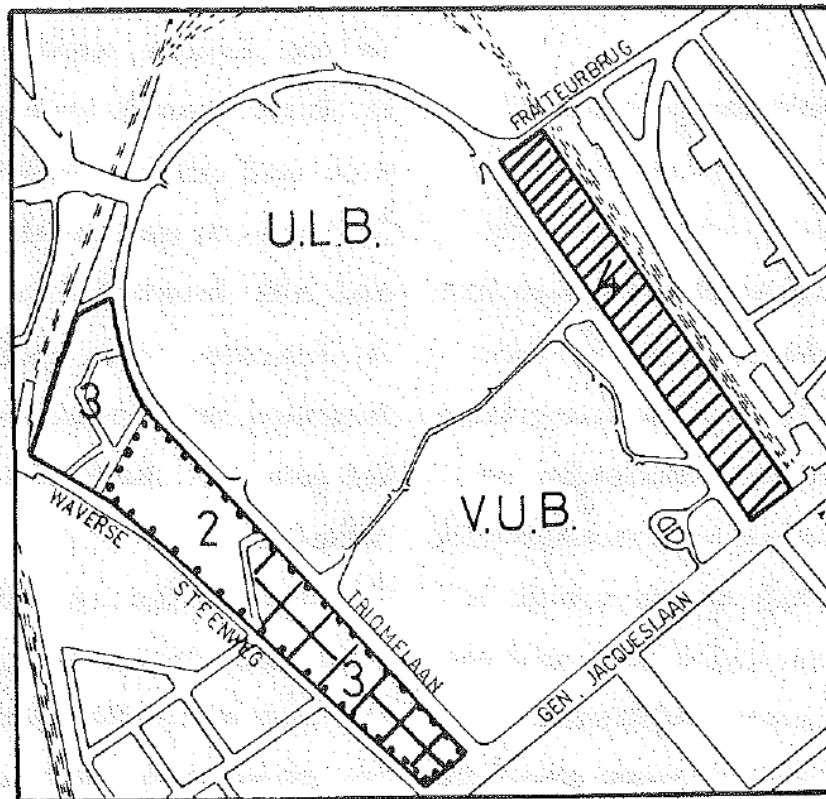
ARGHAAN I.V.M. HET BRUSSELS GEWESTPLAN,

Knelpunt Koninklijke Jacht opgelost ?

Tot voor enkele weken was de wijk van de Koninklijke Jacht te Oudergem een gevoelig knelpunt in de Brusselse leefmilieu - problematiek. Men herinnert zich dat op een deel van deze wijk een onteigeningsbesluit (K.B. van 14 oktober 1974) rust waardoor de V.U.B. begunstigd wordt om op een oppervlakte van 3 hektaren de door haar gewenste universitaire uitbreiding te verwezenlijken.

De stilte, die sinds enkele weken rond deze problematiek hangt zou wel eens de stilte voor de storm kunnen betekenen.

De werkgroep Leefmilieu van de Sociaal-Kulturele Raad van Oudergem en Bral oordeelden het dan ook hoogst noodzakelijk hun standpunt ter zake te verduidelijken en tevens willen zij sommige bevoegde instanties en de publieke opinie informeren over de jongste ontwikkelingen.

- 1 ONTWERP BPA nr 6
- 2 GEBIED MET MINIMUMPROGRAMMA
- 3 ONTEIGENINGSBESLUIT
- 4 GOEDERENSTATION ETTERBEEK
Gebied met Minimumprogramma.

De Werkgroep Leefmilieu van de Sociaal - Kulturele Raad van Oudergem en Bral hebben zich reeds vroeger uitgesproken tegen de uitbreiding van de V.U.B. en voor het behoud van de Koninklijke Jacht. Dit ondermeer door een rechtstreekse steun aan het " Comité d'Information et d' Action du Quartier de la Chasse Royale ".

De universitaire uitbreiding langs het goederenstation van Etterbeek werd door de Werkgroep Leefmilieu en Bral steeds gezien als een realistische oplossing, als een positieve stedenbouwkundige ontwikkeling. Hierdoor immers werd door middel van een geïntegreerde stedenbouwkundige aanpak de verbinding tussen wijken bewerkstelligd. Dat dit helemaal geen utopisch voorstel is werd bewezen door een eindwerk van de studenten-architectuur van het Institute Saint-Luc (Sint-Gillis).

De studie en maquette tonen aan dat de door de V.U.B. gevraagde infrastructuur langs de spoorweg kan worden ingepland, met zelfs nog bijkomend 400 à 500 woningen, zonder hiervoor hoogbouw aan te wenden. Dit voorstel werd door de Ronde Tafel " Koninklijke Jacht " van de Agglomeratie-raad Brussel op 5 oktober jl. goedgekeurd.

Alhoewel het nog steeds onduidelijk is hoever het nu staat met het definitieve gewestplan, hebben de Werkgroep Leefmilieu en Bral uit wel ingelichte en betrouwbare bron vernomen, dat op dit definitieve gewestplan volgende bestemmingen zijn aangebracht langsheen en in plaats van het goederenstation te Etterbeek :

1. het gedeelte Generaal Jacqueslaan - Fraiteurbrug wordt " een gebied met minimumprogramma " bestemd voor aanvullende universitaire uitrustingen.

De Werkgroep Leefmilieu en Bral drukken hun tevredenheid uit over het hier bereikte akkoord. Maar zoals reeds algemeen werd gevraagd, vragen zij ook hier dat de uitwerking ervan gebeurt via een B.P.A. en dus openbaar onderzoek. Zij vragen dat zodra de V.U.B. deze gronden verworven heeft, afstand doet van het onteigeningsbesluit.

2. het gedeelte Fraiteurbrug - Beaulieu (metro-station) wordt aangeduid als een reservegebied.

Hier valt op te merken dat er noch geen keuze werd gedaan voor de uitrit van de autostrade uit Namen, waardoor het drukke snelverkeer op de Triomflaan zou verminderen. Ook hier steunt de Werkgroep Leefmilieu en Bral het voorstel van Saint-Luc.

In dit voorstel volgt de uitrit de spoorweg en komt via een lus onder de verbrede Fraiteurbrug op de Pleinlaan en op deze brug.

3. De Koninklijke Jacht wordt eveneens aangeduid als een " gebied met minimumprogramma " bestemd voor woningen en bedrijven met stedelijk karakter. Mocht er afgezien worden van de aanvullende universitaire uitrustingen langsheen de spoorweg, dan kan dit hier gebeuren. Het schoentje blijft dus wringen temeer daar er voor dit gebied een ontwerp - B.P.A bestaat.

Er is immers nog het ontwerp B.P.A. nr. 6 "De Koninklijke Jacht".

In maart 1979 deelt de gemeente Oudergem mede dat zij een B.P.A. zal opmaken voor dit gebied. Het richtplan van dit B.P.A. wordt door de gemeente voorgesteld aan de Ronde Tafel "Koninklijke Jacht" op 6 oktober 1978, maar kreeg, en ook nadien niet, geen definitief advies of goedkeuring van deze commissie. Op 1 juni 1979 keurt de gemeenteraad van Oudergem dit ontwerp-B.P.A., dat intussen ten opzichte van het richtplan gevoelig gewijzigd is in negatieve zin, goed. Kort daarop volgt het openbaar onderzoek.

Het plan, duidelijk gericht tegen een eventuele uitbreiding van de V.U.B., bleek zo onrealistisch dat , volgens de Werkgroep Leefmilieu en Bral, totaal herzien moest worden. Het bezwaarschrift werd dan ook in deze zin opgesteld.

Echter op 17 oktober geeft de Agglomeratieraad Brussel een gunstig advies ondanks dat men van mening is: "... que le plan comporte en sa legende une erreur materielle en ce qui concerne les gabarits, rectifiables lors de l'adoption definitive par la commune.", en zonder hierin de Ronde Tafel te erkennen.

Intussen levert de gemeente Oudergem een stedenbouwkundig attest af aan de plaatselijke Maatschappij voor Sociale Woningen. Hierdoor wordt het voor deze mogelijk binnen dit gebied, nml. op de hoek van de Trionfiaan en de Krijgskundestraat, een gebouw met "sociaal karakter" op te trekken. (uit het gemeenteblad "Actuel" nr. 10).

De snelheid waarmede men nu de Koninklijke Jacht behandelt wekt argwaan bij de Werkgroep Leefmilieu en Bral. Zij drukken hun vrees en bezorgdheid uit dat dit ontwerp-B.P.A. ook wordt toegepast in de twee eerste huizenblokken (het onteigeningsgebied). Dit betekent ondermeer dat de volledige grondoppervlakte moet worden volgebouwd, met de verplichting garages te voorzien op het gelijkvloers, alsook de verplichting bloembakken te plaatsen om de indruk van groenezone te geven.

Bij nader onderzoek blijkt dat dit ontwerp-B.P.A. een aantal technische fouten bevat (o.m. het niet vermelden van het aantal bouwlagen), alsook een onvolledige legende. Omwille van deze vaststellingen kon de Agglomeratiecommissie van Advies, bevoegd inzake adviesering van ontwerp-B.P.A., hierover geen uitspraak doen. Dit betekent bovendien dat de bevolking onvolledig en foutief werd ingelicht tijdens het openbaar onderzoek. De Werkgroep Leefmilieu en Bral overwegen klacht in te dienen bij de Raad van State indien geen nieuw ontwerp-B.P.A. en dus ook een nieuw openbaar onderzoek) zal opgemaakt worden. En dit moet gebeuren op basis van al de ingediende bezwaarschriften.

Het onderzoekswerk rond de Koninklijke Jacht deed echter bij BRAL nog vragen rijzen in verband met de verdere evolutie van het definitieve gewestplan Brussel. Men weet dat de Executieve voor het Brusselse Gewest dit heeft goedgekeurd. Als bevoegde ondertekenaars heeft enkel Staatssecretaris Cudell ondertekend. Minister Defosset nog niet. Hierover stelt BRAL zich enkele vragen.

Men weet dat het F.D.F. zich verzet tegen het aanbrenge van stadsvernieuwingsgebieden op het gewestplan. Rekening houdend met het feit dat de Koninklijke Jacht oorspronkelijk stond aangeduid als stadsvernieuwingsgebied, is dit mogelijk een type-voorbeeld van de basis van dit verzet.

De stedenbouwkundige voorschriften hieromtrent voorzagen immers dat men terdege rekening moest houden met de bestaande gabariten. Dit principe past natuurlijk niet in een stedenbouwkundige visie waarbij het bestaande alleen maar goed is om afgebroken te worden.

Ten tweede verbaast het BRAL zich te moeten wenden tot een sociaal-ekonomische belangenroep om inzage te krijgen in het gewestplan. Deze belangengroep beschikt over een exemplaar. Is dit het enige? Is er wel een exemplaar bij de drukker? Of moeten er nog de laatste dringende korrekties aangebracht worden. Dit is sollen met de Brusselse bevolking en BRAL zag zich dan ook verplicht de publieke opinie hierover in te lichten.

Naar verluidt zou nog deze week een laatste poging ondernomen worden om vooralsnog "stadsvernieuwingsgebieden aan te brengen op het gewestplan. BRAL heeft zich hierover reeds vroeger uitgesproken zeggende dat het niet aanbrenge ervan getuigd van politieke onwil en/of onmacht.

INDUSTRIELE BAAN ROUTE INDUSTRIELLE

Het project omtrent de aanleg van de zogenaamde 'Industriële Meg' te Anderlecht is niet jong meer. Het dateert reeds van tussen de 2 wereldoorlogen, maar heeft intussen al verschillende vormen aangenomen. Het lag aanvankelijk in de bedoeling van de verantwoordelijken 2 grote verbindingswegen aan te leggen tussen Parijs, Keulen en Noord-Holland, die mekaar zouden kruisen in Brussel.

De mentaliteit is nu wel enigszins veranderd en de overheid is ervan overtuigd dat dit geen goede oplossing was.

Het project werd dan rond '78 beperkt tot het aanleggen van een industriële baan, ten dienste van de industriezone van Anderlecht en Molenbeek (langs het kanaal) d.w.z. van de industriezone over de veeartsenijschool, langs de Herzieningslaan tot het Zuidstation.

REACTIE

Uit reactie hiertegen ontstaat het wijkcomité Kuregem, voornamelijk bestaande uit mensen uit de omgeving van de Herzieningslaan. Samen met het Inter-environnement Bruxelles' (Franstalige Raad voor het leefmilieu) maken de mensen van het wijkcomité dan een alternatief plan op dat ze aan de gemeentelijke overheid voorleggen. Aanvankelijk krijgen ze hier geen gehoor, maar 'n stuk van het plan wordt toch gewijzigd omdat de mensen het veeartsenijgebouw willen behouden. Na 'n persconferentie heeft de gemeente 'n ander plan uitgekend: de baan zou achter de veeartsenij getrokken worden langs Klein-Eiland, de Tweestationsstraat, de Bara-straat en de Frankrijkstraat. Het wijkcomité zet zijn actie tegen het nieuwe project onverbiddeijk voort. Met lawaai, affiches, omzendbrieven en 'n persconferentie vuten ze hun ongenoegen, want meer autoverkeer in de buurt is in geen geval gewenst, en de autorijders die verder willen rijden dan Brussel zullen onvermijdelijk door de wijk moeten passeren. Intussen doet het wijkcomité ook 2 petitie's. Met de 2e die toch 2500 handtekeningen oplevert, verschijnen ze in maart op de gemeenteraad. Na herhaalde, vergeefse pogingen tot een open gesprek met de overheid, was dit de enige manier om tot onze burgemeester door te dringen.

"INSPRAAK"

Op hetzelfde moment zet ook de gemeente een enquête op van 15 dagen d.m.v. een piepkleine affiche. Mensen die opmerkingen of bezwaren hebben tegen een deel van de geplande route, worden uitgenodigd hun mening kenbaar te maken op de dienst voor urbanisatie. Door de onopvallendheid van de affiche blijft elke reactie aanvankelijk uit, maar het wijkcomité ontdekt per toeval de oproep en gaat er prompt op in om hun mening kenbaar te maken. Op de dienst voor stedenbouw was men uiterst verbaasd over die reactie, want ze wisten niets af van het bestaan van deze enquête. Het comité stimuleert dan nog andere mensen tot reactie en... 3 verschillende mensen krijgen 3 verschillende plannen te zien. Het was dus duidelijk dat er iets hapende; dat maakte het comité dan ook bekend aan alle kranten.

EN TOCH...

In augustus als het comité met vakantie is, geeft de gemeente aan 'n firma de opdracht aan 'n deel van de baan te beginnen. Het gaat om 2 stukken die het verkeer verbeteren, maar ook om 'n stuk van de invalsweg waarmee ze niet akkoord gingen.

In september dan, worden die werken ontdekt. Het wijkcomité en Inter-environnement besluiten de zaak voor het gerecht te brengen, want de gemeente had geen bouwvergunning om met de werken aan te vangen. Het resultaat van de gerechtelijke procedure is nog niet gekend, maar de gemeentelijke overheid, Inter-environnement en het wijkcomité kwamen overeen om de werken te stoppen tot de beslissing van het gerecht is gevallen.

ONGEWILDE BOTSING

Het ligt totaal niet in de bedoeling van het comité met de gemeente in oppositie te treden; ze hebben gewoon verschillende opinies over de invalsweg. Het comité meent dat meer verkeer in de wijk ontoelaatbaar is terwijl de gemeente-overheid meent dat het veel verkeer dat er nu is door de grote baan kan opgeslorpt worden. Bovendien - zegt het comité - wijzen verschillende studies uit dat een nieuwe baan in een stad of agglomeratie het bestaan verkeer wel opslorpt, maar ook nieuw verkeer lokt. En nieuw verkeer is volgens het comité in geen geval gewenst, noch in de wijk, noch op regionaal niveau: nog meer invalswegen zouden Brussel stilaan doen sterven.

Door die verschillende meningen komt het wijkcomité ongewild in botsing met de gemeente; ze hebben daarenboven nog het gevoel dat voor de gemeente de wijk Kuregem niet belangrijk is; vermits de bevolking grotendeels uit gastarbeiders bestaat.

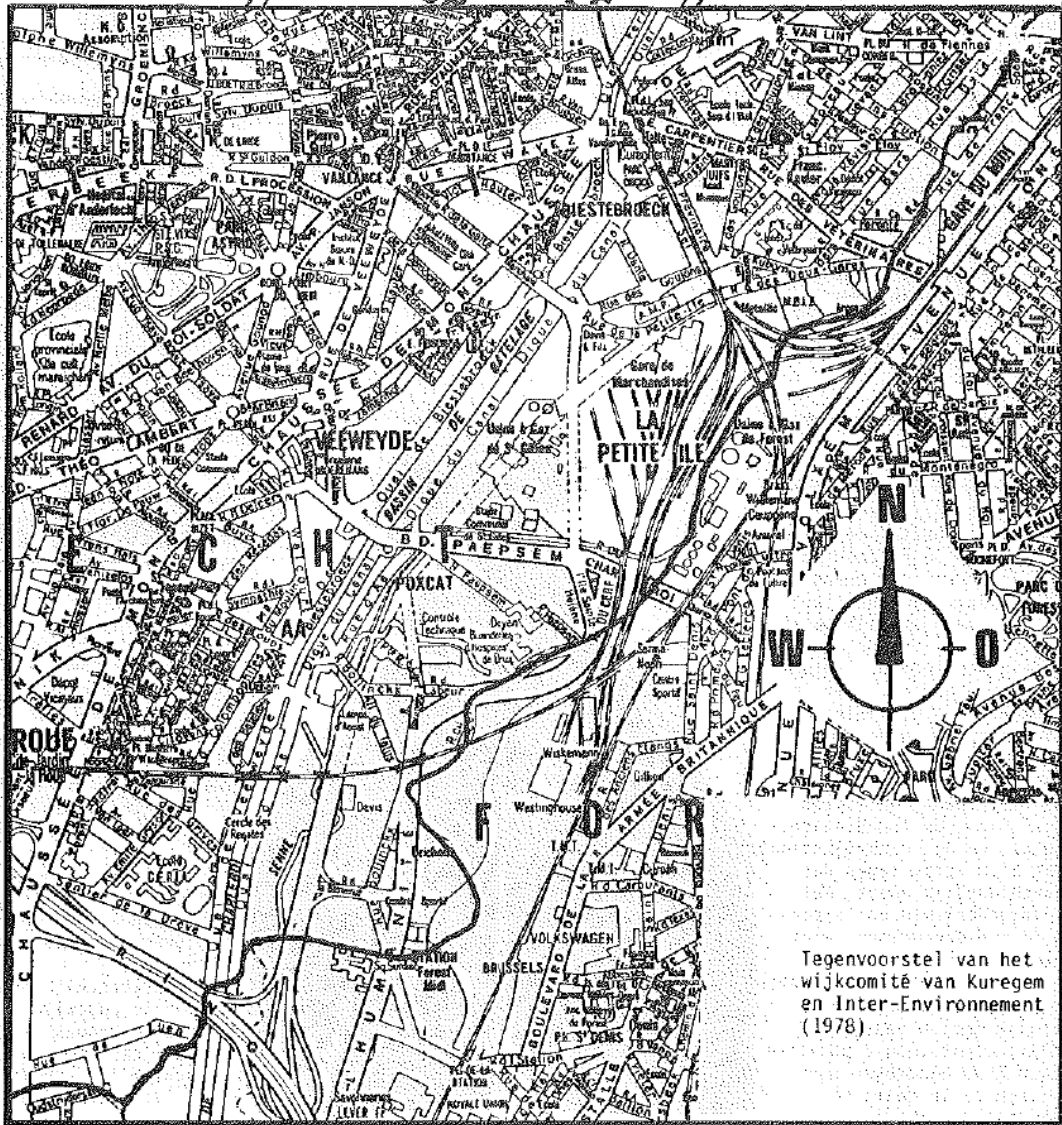
Het voornaamste doel van het wijkcomité van Kuregem is te laten horen aan de gemeente dat er wel degelijk een bevolking is, dat die bevolking ook zijn stem wil laten horen, deel wil nemen en iets te zeggen hebben aan wat er gebeurt in hun wijk en stad.

Zaterdag 27 oktober organiseerde het comité nog een wandeling-betoging om nogmaals hun standpunt kenbaar en duidelijk te maken. En wie zal uiteindelijk het pleit winnen: Anderlecht of de overheid van Anderlecht?

Het wijkcomité van Kuregem is te bereiken: Herzieningslaan 40 te Anderlecht, telefoon: 523.22.57.

Wellicht komen we in één van onze volgende nummers op dit onderwerp nog terug.

INDUSTRIELE BA

Tegenvoorstel van het
wijkcomité van Kuregem
en Inter-Environnement
(1978)

Redactie : Jules Spooren.

Tikwerk : Linda De Donder. Inschikking : Frederik Vinamont.

Technische realisatie : André (van de CCC).

Administratie en briefwisseling : Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel. Tel. 02/511 32 69.

Abonnementsprijs : 300,- per jaargang; losse nummers : 50,-. Bank : 068-0666160-88.

Het nieuwe Brusselse gewestplan laat speling en veel overleg toe Rijstroken in Wet- en Belliard- straten smaller, voetpaden breder

Staatssekretaris G. Cudell heeft met betrekking tot het nieuwe Brusselse gewestplan, dat sinds 8 november jl. kracht van wet heeft, op een perskonferentie van het Verbond van Ondernemingen te Brussel (VOB) verklaard dat de stedenbouwkundige voorschriften van het plan tot het bepalen van bestemmingen in se wijzigingen toelaten. Veel te dien aangezien zal afhangen van de aard van de uit te voeren bestemmingswijziging en van het advies van een overlegkomitee van tien man, vertegenwoordigers van de gemeente, de agglomeratie, de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij, de urbanisatie en de Brusselse executieve.

De filozofie van het gewestplan is duidelijk: de hoofdstedelijke oppervlakte (16.000 ha) derwijze opsplitsen en indelen dat woonkernen, industrie (service en produktie) en groene ruimten behouden blijven en voor uitbreiding vatbaar zijn. Staatssekretaris Cudell beklemtoonde hierbij dat Brussel niet genoeg heeft aan de dubbele rol van hoofdstad (België en Europa), maar dat Brussel ook een stad moet worden van en voor industrie ten einde in het raam van de regionalisering voldoende bestaanswaarborgen te hebben.

Aan de ene kant een gewestplan legen wildgroei van urbanisatie-ideeën en tot voorkoming van anarchie in de bestemmingsbeslissingen; aan de andere kant een gewestplan ten gerieve van een goed omlijnde ruimtelijke ordening waarin plaats zou zijn voor speling in de uitvoering van projecten waarbij het overlegkomitee een rol van betekenis zou hebben. Hoe dat in de toekomst allemaal aan elkaar is te rijmen, zal de praktijk moeten uitwijzen. Opmerkelijk hiervoor was de voorzichtige toon van de perskonferentie: zowel bij de vraag als in het antwoord.

Algevaardigd beheerder van het VOB De Schrevel vatte sa-

men: in tegenstelling tot het vroeger ontwerp van gewestplan, zijn in het definitieve gewestplan voor de Brusselse onderneming openingen en uitwegen naar een ruimere vestiging of uitbreiding te onderkennen.

Gehalveerd

De GOOG's (in gemeenschappelijk overleg te ordenen gebieden) zijn in het nieuwe gewestplan gebieden met een minimumprogramma geworden. De GOOG's, in het ontwerp van gewestplan 50 in getal, werden tot de helft gereduceerd. Op het definitieve gewestplan hebben Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, St.-Agatha-Berchem, St.-Gillis, St.-Joost-ten-Node en Vorst geen enkel gebied of ruimte die kan in aanmerking komen voor de realisatie van een minimumprogramma. De in het voorontwerp aangeduide GOOG's voor deze gemeenten hebben thans een definitieve bestemming: woongebied en/of groene ruimte met vaak hier en daar openluchtrecreatie.

Betreffende de uitbouw van een gebied met minimumprogramma — een 25-tal voor het gehele van de agglomeratie — is de gemeente gehouden aan het maken van een precies BPA volgens de voorschriften tot het bepalen van bestemmingen die er in voorkomen.

Indien nu van dit programma moet worden afgeweken door b.v. het toevoegen van bijzondere bestemmingen op aanvraag

IS BRUSSEL
NU EEN GEWEST,

OF ALLEEN
MAAR EEN STAD?

EEN STADSGEWEST.

van partikulier, onderneming, overheid — zolang de ordening van het gehele gebied niet bij een gemeentelijk plan van aanleg is vastgesteld, is een advies nodig van het overlegkomitee.

Naast de gebieden met minimumprogramma (woningen, bedrijven met stedelijk karakter, kantoorbouw, openbaar groen) zijn op het definitief gewestplan ook nog reservegebieden aangekruist. Deze worden in hun bestaande feitelijke toestand behouden zolang de noodzaak van een bestemmingsverandering niet is aangetoond. De ordening ervan wordt vastgesteld bij een ge-

meentelijk plan van aanleg, der raadpleging van het overlegkomitee.

In het Brusselse gewestplan behoudt de gemeente haar beslissingsmacht.

Staatssekretaris G. Cudell heeft buiten het gewestplan nog andere ideeën om de stad meer naar de maat van de voetganger te maken. Zo zou de staatssekretaris er ernstig aan denken, bij wijze van proef, de rijweg van de Wetstraat en de Belliardstraat vijf rijstroken breed tot drie of vier rijvakken te herleiden. De voetpaden zouden er dan zoveel breder worden gemaakt. (LVR)

Nieuwsblad
14 december 1979.

Is de Belgische Staat in de BP-affaire te Jette boven de Wet ?

Nieuwsblad.

Verhindert uitvoering van bevelschrift na kortgeding

De aanleg van het Koning Boudewijnpark (BP) te Jette blijft politieke vragen oproepen en juridische niet-opvolging vertonen. Tussen de beslissing van een rechtbank en de uitvoering van een bevolen expertise liggen al vier maanden. Zonder gevolg. De aanleggers BRAL (Brusselse Raad voor het Leefmilieu Brussel) en drie partikulieren uit Jette van een kortgeding tegen de Belgische Staat, de gemeente Jette en de bouwaannemer omtrent de manier waarop de werken werden aangevat en voortgezet, blijven in het ongewisse verkeren. Een door Meulemans, voorzitter van de vakantiekamer van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, aangesteld deskundige is ingevolge duidelijke onwil van de Belgische Staat in de onmogelijkheid een bevelschrift uit te voeren. Uit het geheel van de gedragingen zou kunnen worden afgeleid dat de Belgische Staat boven en buiten de wet mag leven.

Om de grieven van de aanleggers te kunnen controleren met de werkelijkheid heeft expert A. Verwacht recht op inzage van de bouwvergunning (tekst en plannen) betreffende het realiseren van het Boudewijnpark. Welnu, op de expertise ter plaatse in het H. Hart-domein op 25 oktober jl, bleken de verweerdens niet in het bezit te zijn van dat essentieel document. Hierdoor was de deskundige verplicht een brief te schrijven naar de rechter om deze mede te delen dat hij het bevelschrift niet kon en kan uitvoeren, zolang hij niet in het bezit wordt gesteld van bouwvergunning en bijhorende plannen. Ook de advocaten die de Belgische Staat in het kortgeding vertegenwoordigen werden ingelicht over het verzuim. Het blijft intussen wachten. Hoelang?

De handelwijze van de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Brusselse Streek-economie en Ruimtelijke Ordening (eerst Simonet, thans Cudell)

deskundige A. Verwacht om bij de raadsman van de Belgische Staat kopie op te vragen van de betrokken bouwvergunningen met inbegrip van de plannen.

● 5 september '79: De deskundige bepaalt een eerste bezoek ter plaatse in het H. Hart-domein op 2 oktober.

● 2 oktober '79: Die dag zijn slechts advocaat Grouwels en BRAL-afgevaardigden de enige aanwezigen op de plaats van afspraak.

is op haar minst ondoorzichtig te noemen. Ze komt over als een dekmantel voor heel wat procedures en feiten die mogelijk het daglicht schuwen. Wat moet je denken over een zaak waartegen een kortgeding werd ingeleid, waarmee de Raad van State bezig is en waarvoor het Hoog Komitee van Toezicht om tussenkomst werd verzocht, zonder dat de partij tegen dewelke het allemaal gaat (de Belgische Staat in hoofdzaak) enige gefundeerde verantwoording geeft. Het stilzwijgen van de Belgische Staat in de zaak van het Boudewijnpark betekent voer voor degenen die weer een *«affaire»* aanvoelen.

Ter verduidelijking volgt hierna het verloop van de juridische aktie in verband met de aanleg van het Koning Boudewijnpark te Jette.

● 14 februari '79: BRAL dient klacht in per aangetekend schrijven bij het Bestuur voor Stedebouw en Ruimtelijke Ordening (dienst voor toezicht en beteugeling van bouw misdrijven), omdat

● 3 oktober '79: Advocaat Grouwels verzoekt de deskundige een datum voor een nieuwe bijeenkomst te bepalen. Deze wordt vastgesteld op 25 oktober.

● 25 oktober '79: Alle betrokken partijen zijn met de deskundige ter plaatse. De advocaat van de Belgische Staat, noch schepen Parent van de gemeente Jette, tevens kabinetsmedewerker van de minister voor Brusselse Aange-

wordt vermoed dat de aangevatte werken op 3 februari in het H. Hart-domein zonder bouwvergunning gebeurden. Op de klacht volgt niet de minste reactie.

● 22 februari '79: BRAL dient analoge klacht in bij de h. Van den Borre, directeur-generaal van het ministerie van Openbare Werken. Reactie blijft uit.

● 6 maart '79: Een nieuwe klacht van BRAL bij de Prokureur des Konings. Geen antwoord noch reactie.

● 15 maart '79: De Belgische Staat, de gemeente Jette en de nv Boucher (ondernemer) worden gedagvaard in kortgeding. Eisers zijn: BRAL en drie partikulieren die in de omgeving van het H. Hart-domein wonen. Zij worden vertegenwoordigd door advocaat Antoon Claeys, uit Brussel. De stillegging van de werken wordt geëist tot dat de nodige vergunningen zijn afgeleverd.

● 22 maart '79: De toenmalige staatssecretaris V. Anciaux vraagt in een brief aan eerste-minister Vanden Boeynants het Hoog Komitee van Toezicht te belasten met een onderzoek rond het Boudewijnpark.

● 26 maart '79: Het kortgeding wordt ingeleid. De zaak wordt uitgesteld tot 3 april, teneinde de betrokken partijen de tijd te laten hun dossiers uit te wisselen. (Op 23 maart, enkele dagen voor de inleiding van het kortgeding wordt de bouwvergunning afgeleverd).

● 3 april '79: De zaak wordt uitgesteld tot 9 mei wegens onvolledigheid van dossiers. Intussen neemt advocaat Paul Grouwels uit Brussel de

legenheden, noch de deskundige waren in het bezit van een kopie van de gevraagde bouwvergunningen en bijhorende plannen.

● 12 november '79: Deskundige A. Verwacht schrijft aan de advocaat van de Belgische Staat te mogen beschikken over de bouwvergunningen met bijhorende plannen, teneinde zijn opdracht, ingevolge het bevelschrift van de rechter, te kunnen uitvoeren.

Tussen de beslissing van de

zaak van advocaat A. Claeys over.

● 20 april '79: In een brief aan eerste-minister Martens wordt herinnerd aan de brief van ex-staatssecretaris Anciaux i.v.m. het belasten van het Hoog Komitee van Toezicht.

● 3 mei '79: Het logistiek bestuur van de diensten van de eerste-minister bevestigt dat de nodige dokumenten voor passend gevolg werden doorgestuurd naar het Hoog Komitee van Toezicht.

● 9 mei '79: De zaak in kortgeding wordt uitgesteld tot 15 juni.

● 22 mei '79: Advocaat Grouwels dient een beroepsrekwes in bij de Raad van State. Er wordt beroep aangekend tegen twee bouwvergunningen, afgeleverd door fase I (H. Hart-domein) op 23 maart 1979.

● 27 mei '79: Advocaat Grouwels vraagt de voorzitter die zetelt in het kortgeding een deskundige aan te duiden die moet vaststellen of de uitgevoerde werken in het H. Hart-domein al dan niet overeenkomstig de afgeleverde bouwvergunningen zijn gebeurd.

● 15 juni '79: Na pleidooi worden de debatten gesloten en het vonnis wordt in beraad gehouden.

● 6 juli '79: De h. Meulemans, voorzitter van de vakantierechtbank van eerste aanleg te Brussel, beslist de h. A. Verwacht uit Brussel, als deskundige aan te duiden met de opdracht de grieven van de aanleggers op hun waarheid na te gaan.

● 8 augustus '79: Brief van adv. Grouwels aan de h. De Ridder van de dienst Groen Plan om de bouwvergunning met bijgevoegde plannen ter beschikking te houden van de deskundige.

● 27 augustus '79: Brief van advocaat Grouwels aan de

rechtbank een deskundige aan te duiden en 12 november liggen meer dan vier maanden. Het kortgeding wordt een lang geding. Intussen worden onteigeningen en werken voortgezet. Meer. Bij K.B. kan minister Defosset voortaan gelden gebruiken van de dienst Waters en Bosen voor de regio Brussel voor het aankopen van gronden, nodig voor de verdere aanleg van het Koning Boudewijnpark.

Wat bestaat heeft zijn plaats in een park voor mensen

De eerder positieve houding van staatssecretaris G. Cudell ten overstaan van door BRAL geformuleerde alternatieven omtrent de aanleg en de uitbouw van het Koning Boudewijnpark laat veronderstellen dat de grote landschappelijke, biologische en sociale waarden van het betrokken gebied bij het tot stand komen van die «groene long» die in feite geen urbanisatie-ingrepen nodig heeft, zullen geëerbiedigd worden. De mensen van de Raad voor het Leefmilieu te Brussel maken zich tevens sterk bij de gedachte dat bij de aanleg van het Boudewijnpark ook het educatieve aspect tenvolle zal aan bod komen. In samenwerking met de sociaal-kulturele raden van Jette en Ganshoren en met leden van de Jetse werkgroep Koning Boudewijnpark, heeft Bral een reeks voorstellen uitgewerkt die bepaalde Brusselse beleidsmensen niet ongevoelig laten. Deze voorstellen zijn al het voorwerp geweest van diskussies op het kabinet Cudell. Ze hadden de waarde van een pleidooi voor wat in heel dat gebied aan mensenmaat bestaat.

BRAL heeft met betrekking tot het realiseren van het Boudewijnpark een dozijn eigen ideeën op papier gezet en ze de staatssecretaris overgemaakt. De rode draad doorheen die som aan verzuchtigen is de liefde voor de bestaande natuur en de mens die er leeft of zijn bezigheid heeft.

BRAL is van oordeel dat de villa (nrs 1 en 2 op de tekening) aan de rand van het Laarbeekbos dient te worden gerestaureerd en als natuureducatief centrum uitgebouwd van waaruit dan geleide wandelingen zouden kunnen georganiseerd worden.

De volkstuintjes die her en der over het hele gebied verspreid liggen (nr 5) dienen binnen het Boudewijnpark behouden te worden en verbeterd, zodat zij zouden kunnen worden ingeschakeld in het openbaar park. Volkstuintjes aan de rand van een grootstad hebben een te belangrijke sociale functie opdat men ze zonder degelijk alternatief zou ruilen voor andere plannen.

Bokrijk

BRAL breekt ook een lans voor de creatie van een avonturenspeelplein in het zuidelijk gedeelte van het H. Hartdomein (tekening 6b), aanliggend bij het zogenaamde Bonaventurapark (6a), waardoor eensdeels de idee aan de oprichting van een paviljoen I geen kans tot realisatie meer zou maken, en anderdeels de zone zou worden omgevormd tot een natuurlijk, afwisselend en verrassing inhoudend speelgebied dat tegemoet zou komen aan een schrijnende behoefte voor kinderen en jeugd binnen de Brusselse agglomeratie. Hierbij zou de bosstrook die aan de Duprésstraat grenst behouden blijven als bufferzone.

Met een hart voor de mensen en een oog voor de dieren kunnen volgens BRAL heel wat bestaande merkwaardigheden in het park worden geherwaardeerd: de hoef- en kunstmidse met wagenmakerij langs de Wemmelsesteenweg dient in haar geheel te worden bewaard

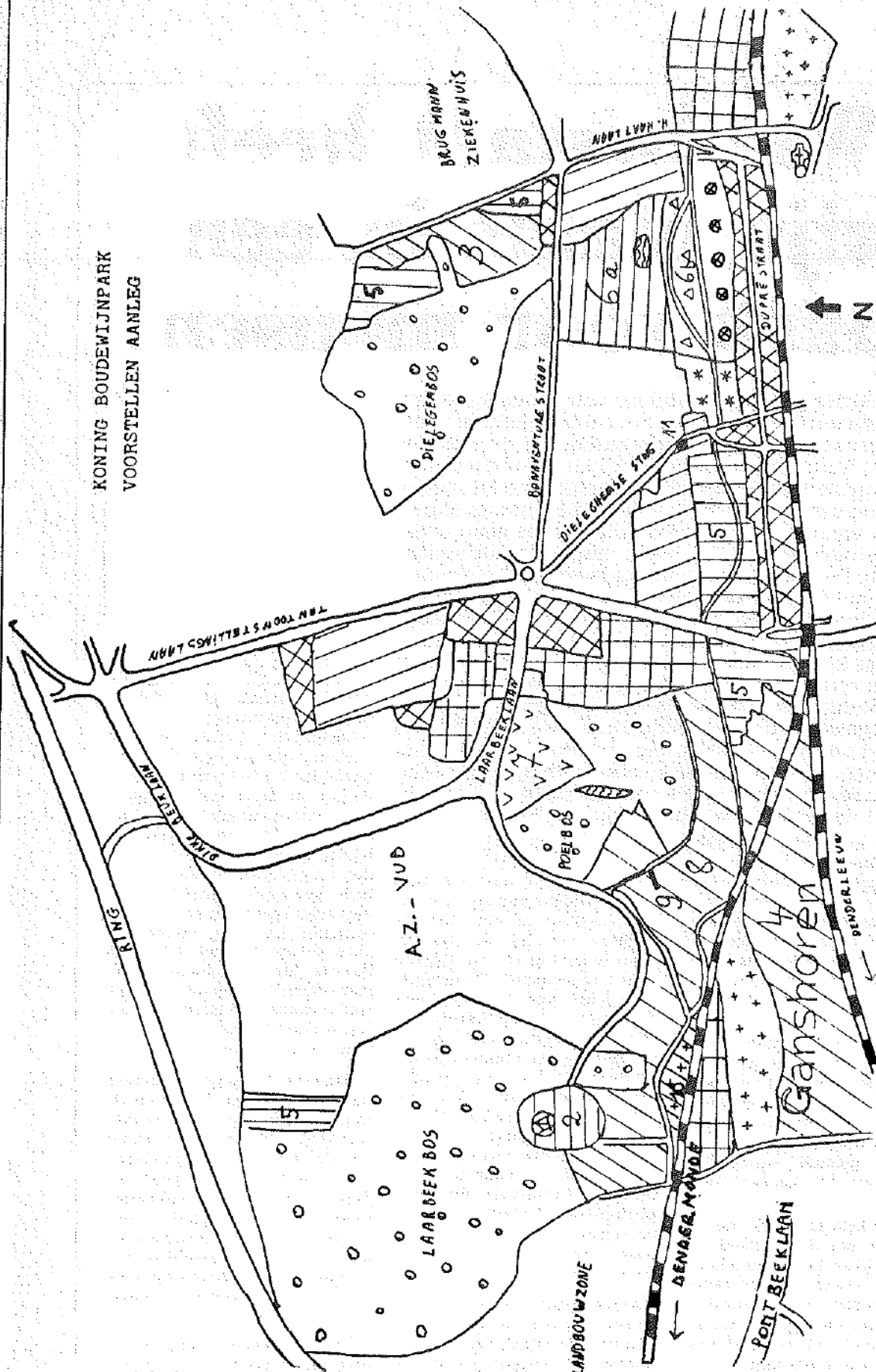
Nieuwsblad

terwille van haar grote historische, volkskundige en industrieel-archeologische waarde – de herwaardering van dit ambacht kan bij de viering 150 jaar België een eigen plaats krijgen –, de hoeve van de familie Van der Steen-De Linghe aan de Kleine St. Annastraat kan worden omgevormd tot een educatieve gezinsboerderij. Met wat verbeeldingskracht en zin voor initiatief kan het Boudewijnpark eerder tot een Brabants Bokrijk dan tot luxueuze bloemenvelden worden uitgebouwd. Het karakter van streek en volk zou erdoor bewaard blijven of mag dat soms niet?

Betreffende de gemeentelijke begraafplaats van Jette moet de mogelijkheid worden onderzocht het bestaande kerkhof aan de H. Hartlaan te moderniseren. Pas wanneer dit geen verdere begraafmogelijkheden meer zou bieden, kan de strook tussen de huidige Bosstraat en de spoorlijn Brussel-Dendermonde (nr 10 op tekening) voor begraafplaats worden aangeduid.

BRAL verwerpt tevens, samen met het wijkcomitee Dielegem-Heymbos, de plannen van de gemeente Jette om in de geciteerde zone naast het Dielegembos sport-infrastructuur in te planten.

KONING BOUDEWIJNPARK
VOORSTELLEN AANLEG

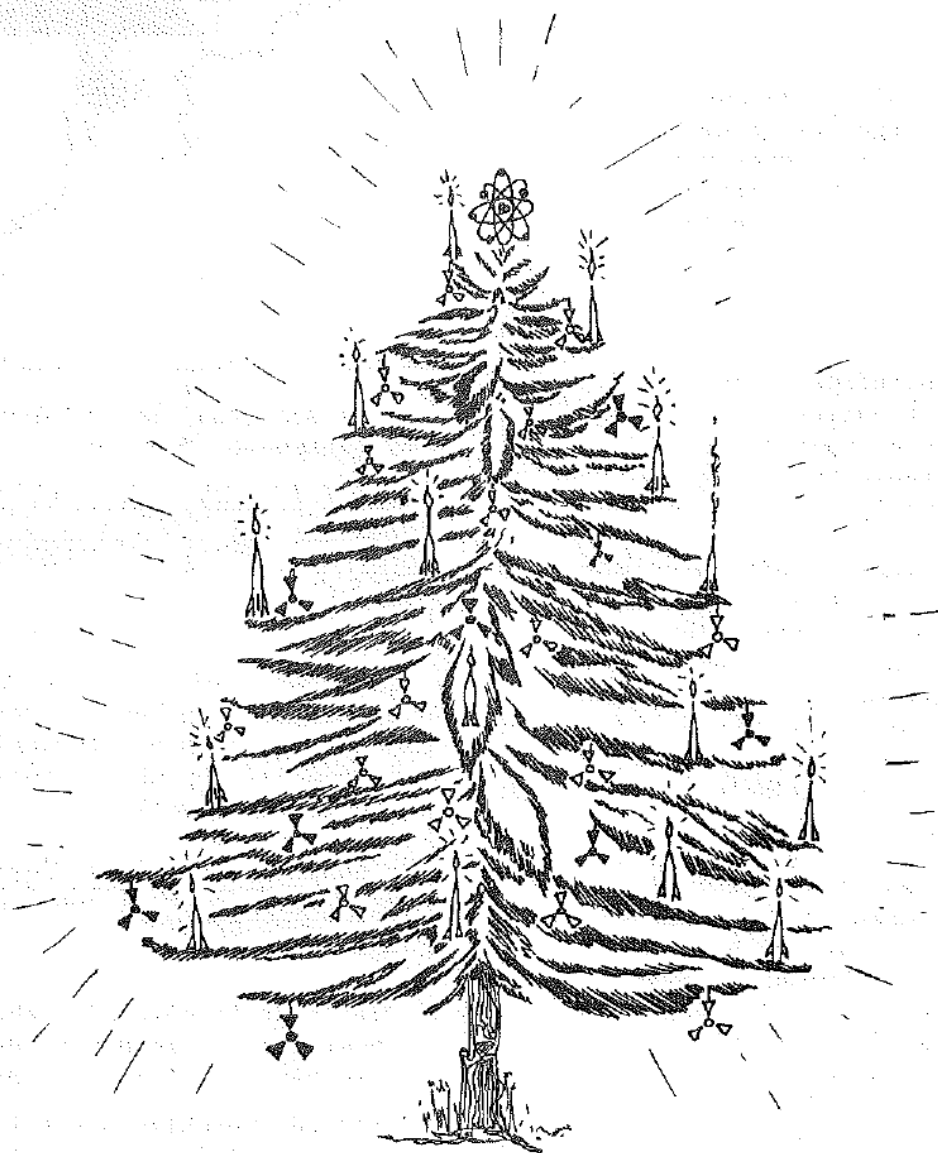

woonzone	XXXXX	bosgebieden	oooo
kerkhof	+++	groengebieden	////
kerkhof (reservé)	///	parkvolkstuinten	
wijkvoorzieningen	* * *	tuinaanleg	====
gemeenteschool + openluchtclassen	V V V	vijver	~
de semi-natuurlijke oosstrook ten zuiden van het H.Hartdomein, dient in elk geval behouden te blijven		avonturenpark	△ △ △
		sportvoorzieningen	
		openbare nutsvoorzieningen	

BRAL

Maandblad van de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (BRAL) vzw

EEN ZALIG & RADIOAKTIEF
KERSTFEEST!

ALS KERSTGESCHENK : Geen Atoomwapens in België (p2); Koning Boudewijnpark : een sociale misdaad ! (p4); Stadsvernieuwing (p5); Sus en Lie in de kou ? (p7); Metromanie (p8); Nieuwjaarsgeschenk van de MIVB ? (p10); Boekewurm (12).

979

Geen Atoomwapens in België !

Nooit brengen raketten vrede !

In december moeten de Navo-ministers van buitenlandse zaken een beslissing nemen aangaande het opstellen van Pershing en Cruise - raketten in West - Europa en meer in 't bijzonder op het grondgebied van België, Nederland en de Bondsrepubliek.

Het opstellen van nieuwe kernkop-raketten wordt voorgesteld onder de misleidende norm van "modernisatie". De waarheid is deze : het gaat hier om een nieuwe eskalatie in de oorlogsdreiging, een overwinning van de "haviken" en hun belangen in het militair-industrieel complex.

Wij verzetten ons nadrukkelijk tegen deze nieuwe vorm (evolutie), die een stap verder betekent naar de grootste vloek die de mensheid treffen kan : een derde wereldoorlog.

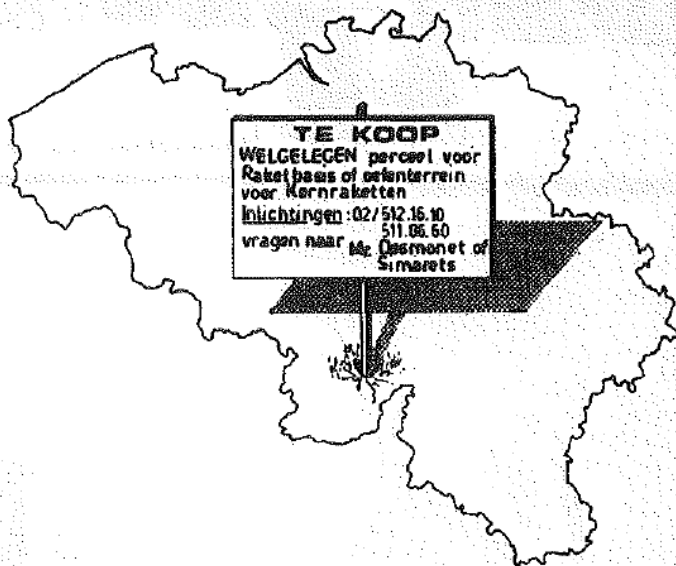
Daarom doen we beroep op alle vredelievende mensen om te verhinderen dat de Belgische regering zich medeplichtig zou maken aan het opdrijven van de internationale spanning.

Wij willen geen lanceerbases voor kernraketten op ons grondgebied en wensen dit met alle mogelijke middelen duidelijk te maken aan de regering.

Weigeren om de bewapeningseskalatie verder te zetten, opent de weg naar de noodzakelijke afbouw van de bewapening in Midden - Europa en naar het gelijkmatig en wederzijds verminderen van de militaire uitrusting. Dit verdringt niet alleen het oorlogsgevaar, doch laat bovendien toe astronomische bedragen vrij te maken voor de strijd tegen hongersnood, analfabetisme en onderontwikkeling in de wereld, wat meer dan wat ook de vrede dient.

ONDERTEKENINGSLIJSTEN TE BEKOMEN
BIJ /

E. DESCHEPPER, Jordaensstraat 28
1050 BRUSSEL.

Op de vooravond van belangrijke parlementaire debatten,

BEVESTIGT DE BOND BETER
LEEFMILIEU NOGMAALS ZIJN
HOUDING INZAKE KERNENERGIE-
BELEID.

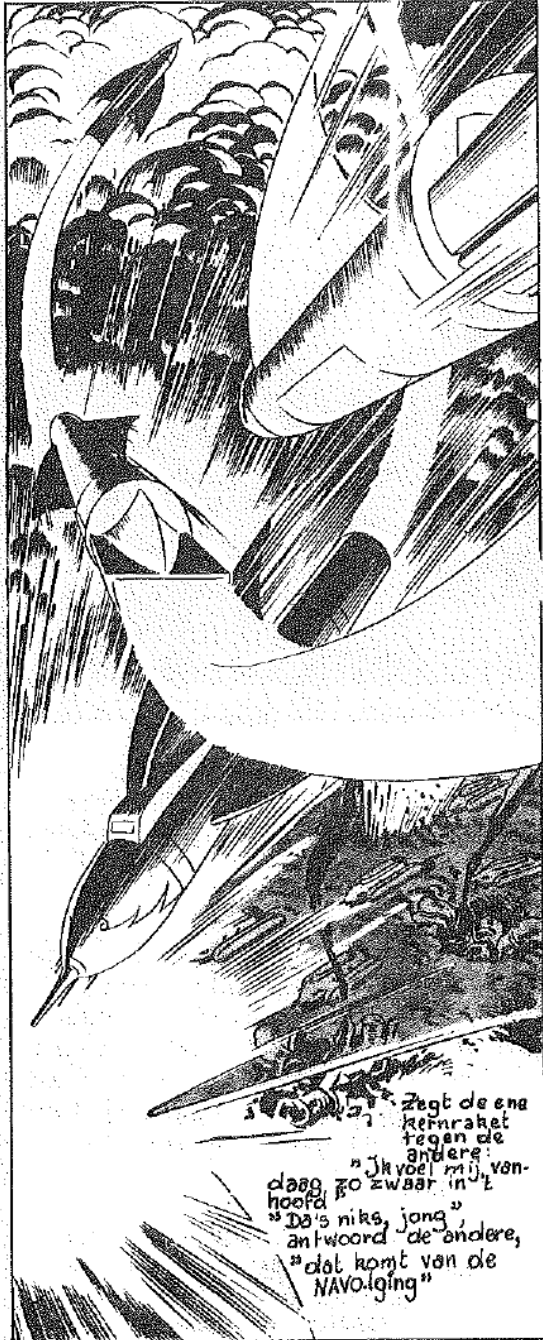
Sinds vele jaren eist de Bond Beter Leefmilieu een beleid dat zowel steunt op logische overwegingen, inspraak als op medeverantwoordelijkheid van de bevolking.

Zo heeft de Bond Beter Leefmilieu ondermeer inzake energie meermaals volgende eisen geformuleerd :

- Een zo ruim mogelijk debat voordat beslissingen zouden worden genomen, die bepalend zijn voor de toekomst.
- Het ter beschikking stellen van gelijkwaardige informatiemogelijkheden aan groepen die verschillende of tegenstelde stellingen verdedigen.

Inzake kernenergie heeft de Bond Beter Leefmilieu steeds verklaard dat deze slechts aanvaardbaar is als :

- het bewijs wordt geleverd dat ze onmisbaar is;
- de veiligheidsmaatregelen voorgesteld door de Hoge Gezondheidsraad, werkelijk voldoen.

Zegt de ene kernraket tegen de andere: "Ik voel mij, vandaag zo zwaar in 't hoofd".
 "Da's niks, jong", antwoordt de andere, "dat komt van de NAVO-iging".

Aangezien aan geen van beide logische en redelijke eisen werd voldaan, verwerpt de Bond Beter Leefmilieu de kernenergie en eist een alternatief energiebeleid, waardoor :

- een einde wordt gesteld aan de huidige verspilling;
- de bestaande energiebronnen en productieprocessen oordeelkundig zouden worden benut;
- overwegend zou worden geïnvesteerd in niet - vervuilende, zachte of minder gevaarlijke energiebronnen;
- de tewerkstelling zou worden bevorderd i.p.v. ze te beperken, zoals dit het geval is met kernenergie.

Bovendien heeft de Bond Beter Leefmilieu steeds beklemtoond dat hij ZICH RADIKAAL VERZET TEGEN DE PRODUKTIE OF DE AANWENDING VAN KERNENERGIE VOOR MILITAIRE DOELEINDEN? WAT ER OOK DE OORSPRONG VAN ZIJ.

Nu er sprake van is om in België kernraketten op te stellen, veroordeelt de Bond Beter Leefmilieu deze vorm van eskalatie in de bewapeningswedloop en eist dat elke beslissing in dit verband zou worden uitgesteld opdat ze geen hinderpaal zou vormen voor nieuwe onderhandelingen tussen de militaire blokken .

Daarom doen we een oproep tot alle milieu- en humanitaire bewegingen in België en in het buitenland, opdat ze bij de betrokken overheid zouden aandrigen om nieuwe onderhandelingen te beginnen over een deseskalatie van bewapeningswedloop en kernontwapening.

Om deze eisen kracht bij te zetten zullen vier gewestelijke federaties : B.B.L.-VLAANDEREN, BRAL, I.E.-WALLONIE en I.E.-BRUXELLES deelnemen aan de internationale manifestatie tegen de atoomraketten, georganiseerd door het Vlaams Aktiekomitee tegen de ATOOMWAPENS.

Koning Boudewijnpark : een sociale misdaad !

Een van de mooiste en tegelijk meest authentieke hoekjes van onze gemeente Jette is de hoeve van Sus en Lie. Het is echt een onvervangbaar stukje Jette geworden : reeds meer dan zestig jaar wonen en werken deze vriendelijke mensen (Charles en Amelie Vandersteen) op dit laatste landelijk stuk Brussel. Tegen het einde van de jaren '20 koopt het jonge echtpaar een bouwvallige hoeve op wat toen nog de volle buiten was. Na een paar jaren worden de noodzakelijke verbouwingswerken uitgevoerd : meer dan de helft van de boerderij gaat onder de hamer en er komen hogere en ruimere stallen en schuren in de plaats.

Het boerenbedrijfje draait goed. Sus werkt hard om het land dat zij bezit of pacht, te bewerken met zijn twee stoere Brabantse trekpaarden. De hoeve legt zich vooral toe op de veestapel : een troep koeien kan wat granen en rapen aan !

Oudere medeburgers herinneren zich nog de melkkan waarmee in Jette melk werd bedeed. Maar de melk was niet alles voor Sus en Lie. Er waren ook varkens , er liepen kippen op het erf, en zelfs ganzen. En daarnaast werden nog heel wat gewassen verbouwd, zoals bieten.

Het gehele gebied rond de boerderij was bewerkt, tot aan het Poelbos, over het hele gebied waar nu de studentencampus van het AZ - V.U.B. gebouwd werd. Het was een leven zonder schokkende gebeurtenissen maar met veel hard werken.

In 1969 (op 75 - jarige leeftijd !) hebben Sus en Lie hun pensioen aangevraagd. Het bewerken van de uitgestrekte landbouwgronden was teveel geworden. Rond deze periode ongeveer werd met de werkzaamheden van het A.Z. gestart. Gelukkig hebben deze dus onze boeren niet echt van hun land verjaagd.

Het is een plicht voor alle welvoelende Jettenaars om deze mensen, die toch meer dan 60 jaar in en voor Jette hebben gewerkt, onder ons een gelukkige oude dag te laten beleven. En dat ze plezier kunnen maken is onlangs nog maar eens bewezen toen ze hun erf openstelden voor het zomerfeest van de Seniorenclub ! De enige donderwolk is de pletwals die half Jette harteloos platrijdt : het Boudewijnpark-projekt, zoals sommigen dat zien, komt gevaarlijk dicht in de buurt... Maar als men letterlijk zijn hele leven heeft opgebouwd op een stuk-

je grond, dan kan zelfs een " PARC " je daar niet weggagen.

SUS en LIE, ONDER ONS ZIJN EN BLIJVEN
JULLIE THUIS ! ! J.T.

(uit de Gazet van Jette)

De toekomstige brandweersnelweg.

Dat de laatste menselijke miserie rond dit prestige-park nog niet geleden is, blijkt duidelijk uit het nu volgend relaas.

In de rustige, landelijke St Annastraat (of de weg nr 33, die niet eens op de kaart van Brussel is aangeduid en waar de postbode slechts eens per week langs komt) woonden Mr en Mevr Verhoeven-Leaerts sinds 28 jaar in een klein en knus huisje, dat ze al die tijd met veel zorg en liefde hebben omgebouwd tot hun eigen woonruimte.

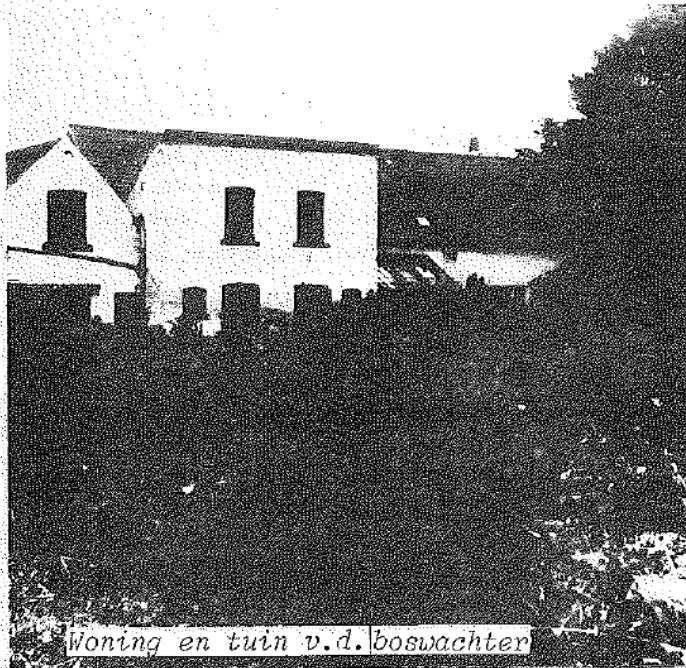
Blijkt nu, dat deze woning, samen met de twee aanpalende huizen in de weg staan voor het aanleggen van een toegangsweg voor de dienstwagens van het Boudewijnpark.

Waarschijnlijk hebben de openbare diensten ofwel enorm brede dienstwagens ofwel gekozen voor het aanleggen van een auto-snelweg doorheen het park, want de maximale wegbreedte die de brandweer nodig heeft (en dan gaat het om de allergrootste wagens) is namelijk 5 m. Hier zijn ruim 7 m voorhanden.

Waarom deze woningen dan onteigenen ?
Passen ze niet in het ontwerp van de
plannenmakers ? Vormen ze geen esthetisch
verantwoord geheel met het geplande land-
schapsbeeld ?

Dan moeten ze maar verdwijnen, samen met
de mensen die er reeds jaren leven.

Eigenlijk zijn we qua menselijk eergevoel
nog geen stap verder dan 100 jaar geleden
toen dergelijke "saneringen" ook schering
en inslag waren en de "kansarmen" plaats
moesten ruimen voor "hoogstaande" stads-
vernieuwingsideeën (zie 'Brussel,
breken, bouwen')

Woning en tuin v.d. boswachter

Een ander verhaal is dat van de boswachter
die eerst uit zijn woning
te Ganshoren wordt gezet omdat er een
voetbalterrein dient aangelegd (hetgeen
dan achteraf een kerkhof blijkt te worden)
Hij krijgt een andere woning toegewezen
met de formele belofte daar te mogen
blijven wonen.

Volgens de laatste berichten moet hij
voor 1 oktober een gedeelte van zijn
woning en tuin ter beschikking stellen
van de Dienst der Werken van het Koning
Boudewijnpark.

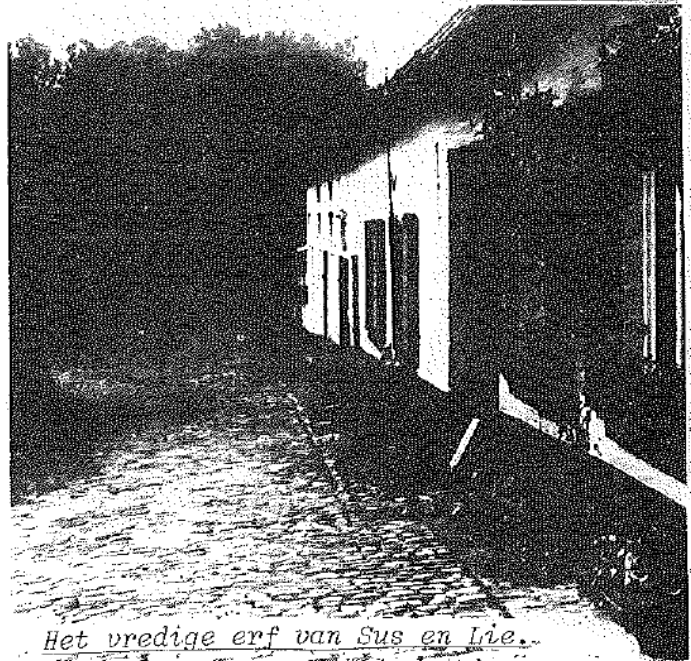
Maar het begint vaak met een "gedeelte",
waar zo iets eindigt weet niemand...

De lijdensweg van Sus en Lie (Kleine
St Annastraat 172) is er een die ze bij
het "aankopen" van hun woning meegekregen
hebben.

Voordien, dat is al meer dan 50 jaar gele-
den, woonden zij te Ganshoren in een
boerderij die, gezien het steeds groter
worden van hun melktournee, hun te klein
werd.

Toen de huidige woonst te koop werd ge-
steld, namen ze het besluit om voor
75.000 F de boerderij te kopen. Men
schreef toen 21 december 1928.

De bouwvallige stallingen werden na een
paar jaar te gevaarlijk om nun 15 koeien
nog langer onderdak te verschaffen.
Sus verkrijgt de mondelinge toestemming
van het gemeentebestuur om de verbouwings-
werken aan te vatten.

Het vredige erf van Sus en Lie.

Wanneer deze, door Sus eigenhandig uitge-
voerde werken met een meiboom bekroond
worden, moet hij van de gemeente de ver-
bouwingen stopzetten. Hij moet aanhoren
dat zijn woning niet van hem is.
En hier begint hun lijdensweg.

Blijkt dat de eigenaar (in samenwerking
met zijn notaris) van wie ze de woning
gekocht hebben, de woning reeds had ver-
kocht. Zij waren dus "tweede" eigenaar
of beter gezegd helemaal geen eigenaar.
Sus wordt op het gemeentehuis geroepen en
gevraagd zijn verkoopakte mee te brengen,
en aldaar achter te laten. Tot op heden
heeft niemand die akte nog teruggevonden.
Op 9 september 1933 krijgt hij een "voor-
stel van een overeenkomst die den verkoop
van het eigendom nr 172 Kleine Sinte
Annastraat, moet regelen".

Waarom de gemeente is overgegaan tot een
"onrechtstreekse" onteigening, blijft een
open vraag.

Stadsvernieuwing

Pas in 1949, na welgeteld 20 jaar, worden ze bij de notaris geroepen om hun hardverdiende 75.000 F terugbetaald te krijgen. Zonder interest wel te verstaan.

Ondertussen had de gemeente Jette, op de gemeenteraad van 2 juni 1948, besloten :
"... de vous autoriser à occuper le bien jusqu'au moment où notre commune devra en disposer pour l'exécution des travaux de voirie projetés dans ce quartier, ..."

Dit besluit werd op 29 december 1978 door het huidige bestuur volledig met de voeten getreden :

"Wij melden U dat het college beslist heeft U een opzeg van één jaar te betekenen voor het huis dat U bezet, deze vangt op 1 januari 1979 aan."

Zonder verdere argumentering of verduidelijking waarom en niet tegenstaande er officieel geen plannen van wegeniswerken voor de Kleine St Annastraat bestaan.

Sus neemt dit zo maar niet en wijst het college op de overeenkomst van 1948. Die vinden het niet nodig enig antwoord te geven.

En dan kan je de vraag : "Waarom dan, worden Sus en Lie op straat gezet ? " beantwoorden met :

"Wie heeft er eigenlijk belang bij zo een onmenselijke toestand en bij zoveel miserie ?"

Door al deze feiten wordt gans dit prestige-project nogmaals in een gans ander daglicht geplaatst, dan hetwelk men ogenschijnlijk wil laten doorschemeren of wil laten geloven : de zogenaamde "sociale functie die het park in de toekomst moet vervullen" gaat men funderen op misbruiken van de eerlijkheid van eenvoudige mensen.

Hoe men deze trieste toestand zal oplossen is niet duidelijk, maar één ding is zeker Sus en Lie staan niet alleen ! *FV*

De Vlaamse stadskranten organiseren op zaterdag 15 december 1979 een studiedag rond " STADSVERNIEUWING EN DEMOCRATIE " 1980 wordt immers het Europees jaar van de stadsvernieuwing.

Deze dag zal resulteren in het opstellen van een manifest of eisenprogramma dat als kerst- en nieuwjaarsboodschap door alle stadskranten en andere persmedia zal verspreid worden.

Dit manifest zal zowel maatschappelijke (inspraak -) eisen bevatten als ruimtelijke eisen.

De studiedag zal plaats hebben te Antwerpen, U. F. S. I. A., Prinsstraat 13.

INLICHTINGEN

Stadskrant DE NEUS
Oude Beurs 30

2000 ANTWERPEN.

tel : 031/34.22.36.

Staan ouderlingen op 1 januari in de kou? Jets echtpaar Sus en Lie uit huis gezet voor BP-park

Nieuwsblad 13dec. 79

Sinds 50 jaar wonen Sus en Lie (86 en 85 jaar) in hun hoevetje van de Kleine Sint-Annastraat 172 te Jette. In al die tijd hebben zij het hoevetje opgeknapt en degelijk onderhouden. Alles ging goed tot eind 1978 een brief van het schepenkollege vertelde dat Sus en Lie op 1 januari 1980 uit hun hoeve moeten. De reden: het alles versmachtende Boudewijnpark dat met rasse schreden Jette inpalmt! Sus en Lie zijn er het hart van in wat er met hen gaat gebeuren als ze op straat zullen staan. Want waar naartoe... en 1 januari naderd.

In 1929 kochten Karel en Amelie Vandersteen, beter bekend als Sus en Lie te Jette, een bouwvallige hoeve aan de Kleine Sint-Annastraat van een zekere Adriana Rampelbergh. Op hetzelfde moment onteigende de gemeente de hoeve, sindsdien zijn er twee eigenaars: Vandersteen door aankoop en de gemeente door onteigening. Ondertussen trokken Sus en Lie

met hun pas geboren dochter in de hoeve.

Na een paar jaren werden noodzakelijke verbouwingswerken uitgevoerd. Meer dan de helft van de boerderij ging onder de hamer en er kwamen hogere en ruimere stallen en schuren in de plaats. Het boerenbedrijf draaide goed en richtte zich op veestapel. Daarnaast werden ook gewassen verbouwd zoals bieten. Het hele gebied rond de boerderij was bewerkt tot aan het Poelbos toe.

Het was een leven zonder schokkende gebeurtenissen tot in 1948. De gemeente Jette die de gekke toestand van twee eigenaars inzag wilde er iets aan doen. Het schepenkollege besliste dan ook op 23 juni 1948 dat Karel Vandersteen het gebouw gratis mocht bezetten mits betaling van belastingen en onderhoudswerken tot de gemeente de reeds in 1924 voorziene werken zou uitvoeren. Tevens moest Karel Vandersteen echter zijn koopakte inruilen tegen deze overeenkomst en de betaalde 75.000 fr aan Rampelbergh (wel met 5 i.h. verlies en zonder 20 jaar rente). Hierin lag de kiem voor verdere moeilijkheden.

Het leven op de boerderij ging verder en in 1969 vroegen Sus en Lie hun pensioen aan op 75-jarige leeftijd. Ze bleven ook wonen in hun hoeve in het laatste landelijk stuk van Jette. Op 29

Afgezaagde bomen in het tuintje van Sus en Lie. (tvk)

december 1978 werd hun welverdiende rust gestoord door een brief van het schepenkollege waarin Sus en Lie een opzeg van een jaar krijgen zonder een reden erbij te vermelden.

Sus en Lie reageerden eerst niet doch op 21 februari van dit jaar schreven zij in een brief aan de gemeente niet akkoord te gaan met de opzeg vanwege

de overeenkomst van 1948.

Sindsdien hoorden zij niets meer van de gemeente. Ook de dochter hield zich met de zaak bezig en vroeg burgemeester Thys haar ouders in de hoeve te laten zitten. Thys antwoordde echter dat er aan de beslissing niets meer te verhelpen was.

Wel werden de twee mensen

de jongste tijd lelijk gepest. Op zekere morgen kwam men de bomen rond hun tuin (en niet verder) afzagen. De geveld bomen vielen in de tuin met rozestruiken en wat groenten. Ook het windmolentje in het tuintje werd zomaar uitgerukt. Dit gebeurde allemaal onder de verbijsterde ogen van de eigenaars. Lie nu met tranen in de ogen:

'Waarom moeten we weg, ik slaap er 's nachts niet van ik maak me ziek.'

Sus en Lie wachtten met spanning af wat er op 1 januari gaat gebeuren.

Pas nog wettigde het schepenkollege de opzeg door de aanleg van een weg voor de brandweer (?) in het kader van het Boudewijnpark (TVK)

Redactie : Jules Spooren. Artikelgewrocht door : Walter Werquin.

Tikwerk : Linda De Donder. Inschikking : Frederik Vinamont.

Technische realisatie : André (van de CCC).

Administratie en briefwisseling : Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel. Tel. 02/511 32 69.

Abonnementsprijs : 300,- per jaargang; losse nummers : 50,- . Bank : 068-0666160-88.

Metromanie

" Open - hart - operatie " in Sint - Gillis.

Wanneer alles verloopt naar de wens van sommige overheidspersonen en belangen - groepen - het is bekend dat Sotrah'y de crisis kan overleven dank zij de Brusselse metro - wordt binnenkort het lint van de nieuwste metrowerf plechtig doorgesnoeid door een of andere stroman. Deze maal is het zuid-oosten van de agglomeratie aan de beurt.

Het betreft hier de werken voor de verlenging van twee pre-metrolijnen : de kleine ring (lijn 2) van het Louizaplein naar het zuidstation en lijn 3 (noord-zuidas) van het zuidstation via het hart van St. Gillis naar het Albertplein. Beide lijnen hebben een gemeenschappelijk traject tussen het zuidstation en de Hallepoort langs de Engelandstraat die de tol zal mogen betalen.

Een gedeelte van de werken, die noodzakelijk worden geacht voor de doorstroming van het openbaar vervoer, zijn onvermijdelijk aangezien op een aantal plaatsen (Louizaplein, Barreel van St. Gillis, verbinding zuidstation - Hallepoort) bovengrondse oplossingen onmogelijk zijn, tenzij men het overige verkeer drastische beperkingen wil opleggen, wat voorlopig nog ondenkbaar is.

Het is dan ook niet de metro " an sich " die hier gecontesteerd wordt, wel de wijze waarop alles te gebeuren staat.

OVERBODIGE WERKEN LANGSHEEN DE KLEINE RING.

Wat de doortrekking van lijn 2 betreft is reeds heel wat werk gepresteerd; een aantal hinderlijke bomen hebben de geest gegeven en de bouwtoelating wordt eerstdaags afgeleverd. Veel sociale problemen vallen hier niet te verwachten. Wel hebben de betonstorters hier het pleit gewonnen : een tunnel van het Fontainasgebouw (dat trouwens zal gesloopt worden) tot aan het Zuidstation is onvermijdelijk, dus :

" als we dan toch aan het graven zijn kunnen we beter rustig voortdoen om een ondergrondse verbinding met de reeds bestaande tunnel aan de Naamse poort tot stand te brengen ". Weer een verkeken

kans om tussen de Hallepoort en het Louizaplein een volwaardig sneltram-Experiment op touw te zetten. We kunnen enkel hopen dat de vrijgekomen bovengrondse ruimte nuttig zal worden ingericht.

SINT-GILLIS : MOLENBEEK TWEE ?

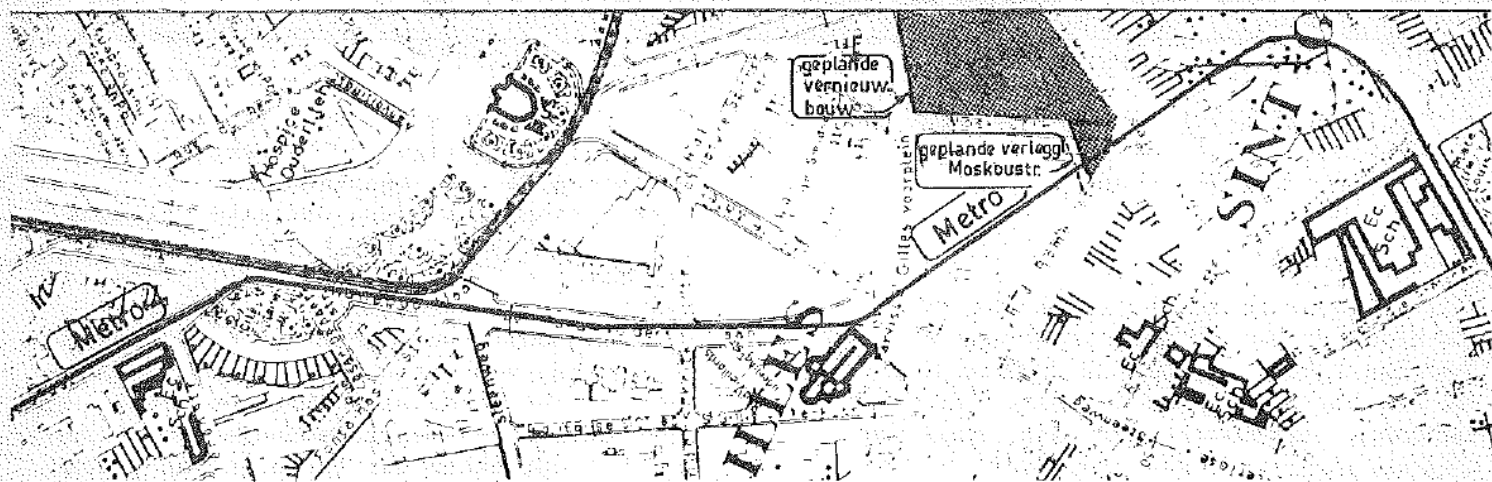
Het gekozen tracé voor de verlenging van de noord-zuidas (zie kaartje) zal een onvermijdelijke kaalslag voor gevolg hebben.

Voor het vlak Munthofstraat- Van Meenenplein is het kwaad reeds geschied vermits de werken op 13 november werden aanbesteed, ondanks het verzet van de agglomeratieraad tegen het afleveren van een bouwvergunning, dit omwille van de talrijke onteigeningen met bijhorende afbraak. Deze werken zullen ook in een heel andere uithoek van de agglomeratie gevolgen hebben. In de driehoek Waterloo Steenweg, Demeurlaan, Dejaerlaan plande St. Gillis en sportcentrum.

De meerwaarde die deze gronden krijgen door de aanwezigheid van een metropijp deed de gemeente er anders over beslissen. De grond werd prompt verkocht aan Amelinck voor een " stadsvernieuwingsproject " en de sport verhuist naar ... Neerpede !

Ook op de andere gedeelten van het traject kan men zich aan een en ander verwachten. Voor de Engelandstraat, waar eerst de afbraak van een hele straatkant voorzien was, heeft Minister Chabert en " sociale " studie bevolen, dat wil zeggen eerst en vooral zal men nagaan welk huis de moeite waard is om bewaard te blijven. Vermits de ondergrond het toepassen van de schildmethode onmogelijk maakt zal toch een heel stuk van de Engelandstraat ontruimd moeten worden, ook al mogen de huizen blijven staan (een soort metro-neutronenbom !).

Wat dan nog overblijft (de huizenblok St. Gillis Voorplein, Moskoustraat, Romestraat) moet toch verdwijnen. De M.I.V.B. beweert dat men hier tijdens het graven van de tunnel de huizen zal ondersteunen, evt. met bevrozing van de ondergrond, maar wie de plannen van de gemeente voor de vernieuwing van de Munthofwijk bestudeert weet wel beter.

WAAR BLIJFT DE INFORMATIE ?

Zoals reeds gezegd worden de metrowerken in St. Gillis niet gekontesteerd. Als er één plaats is in de agglomeratie waar een bovengrondse verbetering voor het openbaar vervoer onmogelijk is, dan is het wel de Barreel en zijn omgeving. Wel is er dringend nood aan eerlijke voorlichting.

In St. Gillis voel je de spanning, maar vooral de angst, zo stijgen. Iedereen weet dat de metrowerken eerstdaags beginnen, maar niemand kent er de juiste toedracht van. Nu en dan komen ingenieurs van de M.I.V.B. enkele huizen bekijken; het enige wat ze loslaten is dan : " 't is voor de metro ". Wat er juist met dat huis gaat gebeuren, daar heb je 't raden naar.

Word ik onteigend ? Zal mijn huis met de grond gelijk gemaakt worden? Waar naartoe ? Dit zijn de vragen die je kan aflezen van de gezichten der mensen telkens het woord " metro " valt. Ondertussen zwijgt de overheid als vermoord.

In de meer burgerlijke wijken van de hoofdstad kan je, nog voor de graafwerken beginnen, terecht in een " werfbureau " waar je alle plannen kan inzien. Wordt het niet de hoogste tijd dat de M.I.V.B. in St. Gillis open kaart speelt ? Het is toch niet zo moeilijk om ergens in het hart van de metrowijk een leegstaand pand te vinden waar alle informatie op een volledige, maar bevattelijke wijze wordt uitgespreid. Hiermee bedoelen we dat de inwoners niets zijn met mooie schetsen van het toekomstig station " Van Meenen "; waar nood aan is, zijn kaarten met de te onteigenen en/of af te breken woningen erop aangeduid. Dan weet de bevolking tenminste waar ze aan toe is .

IS HET DRAMA MOLENBEEK VRUCHELOOS GEWEEST ?

Wat in Molenbeek gebeurde, en nu nog gebeurd (denken we maar aan de schadevergoedingsperikelen en de Molenbeekse muur), ligt bij iedereen nog fris in het geheugen, behalve bij Minister Chabert dan die er blijkbaar niets of niet veel uit geleerd heeft.

Voor de Engelandstraat wordt dus een " sociale " studie uitgevoerd. Het is echter niet de bedoeling na te gaan hoe men het wijkleven kan sparen. Wat op dit ogenblik onderzocht wordt is de staat van de gebouwen : wat kan en wat moet behouden blijven.

De huizen worden dus gespaard, maar de hele gemeenschap - waar het uiteindelijk gaat - wordt verjaagd (weggejaagd). Ook ziet ernaar uit dat dit " weg-jagen " op zijn Molenbeeks zal gebeuren en dus letterlijk moet genomen worden. Voor zover bekend is, wordt er nog niet onteigend en als we sommige kringen mogen geloven is er geen onteigening gepland. Wel is er sprake van dat de M.I.V.B. de huizen in de Engelandstraat toch zal opkopen .

Eens de werken starten kan de nieuwe huisbaas zijn huurders gewoon op straat zetten. Verhuispremie ? Geen haan die er naar kraait, er wordt immers niet onteigend !

BRAL eist dan ook dat iedere inwoner die uit zijn huis gezet wordt een redelijke vergoeding ontvangt en weet waar hij naartoe kan.

Dit wil zeggen dat de metrowerken niet mogen starten zolang er voor de hele metrowijk geen renovatieplan is opge maakt dat voorziet in een voldoende aantal transit-woningen gedurende de werken. Slechts wanneer dit zal gebeuren heeft Molenbeek zijn nut gehad. WW

Het Nieuwjaarsgeschenk van de MIVB ?

ONAAANVAARDBARE TARIEFVERHOOGING

OP 15 JANUARI 1980.

Nog net voor de zomervakantie maakte de regering een aantal budgetaire maatregelen bekend waarvan de draagwijdte nu pas begint door te dringen. Naast het beruchte autowegenvignet zit, naar jaarlijkse gewoonte, een drastische verhoging van de openbaar vervoerstarieven in het besparingspakket. Op 15 januari zal het dan zover zijn; op die datum namelijk moeten de verschillende vervoersmaatschappijen hun tarieven met gemiddeld 12 % de hoogte injagen.

De M.I.V.B. zal deze verhoging - één dag vroeger dan verplicht toepassen volgens haar reeds jaren gevoerde prijzenpolitiek: de vaste klant wordt bevoordeeld. Toen de M.I.V.B. voor enkele jaren een diepgaand onderzoek instelde naar het gebruik van de diverse vervoersbewijzen kwam men tot de vaststelling dat slechts 9 à 10 % van

de reizigers gebruik maken van een reiskaartje; de overige 90 % gebruiken 10-rittenkaarten of abonnementen. Ermee rekening houdend dat elke reiziger die op tram of bus bij de bestuurder een kaartje koopt tijdverlies- en dus geldverlies - veroorzaakt, opteerde de directie doelbewust voor het onaantrekkelijk maken van het ritkaartje. Deze prijzenpolitiek werd, samen met een groots opgevatte abonnementencampanje, ingeluid bij het optrekken der tarieven van 8 naar 9 fr (1973). De gelukkige abonnementgebruiker kwam toen tot de "onthutsende" vaststelling dat, voor het eerst sinds mensenheugenis, zijn abonnement niet duurder werd, integendeel, er kwam een gevoelige prijsdaling. (van 5.500 naar 3.600 fr. voor een MT.B. -jaar).

Sindsdien groeien de prijzen van rittenkaart en abonnement enerzijds, het reiskaartje anderzijds steeds verder uiteen. Volgens de laatste berichten zal de gemiddelde stijging van 12 % bij de M.I.V.B. ook in die zin toegepast worden, met volgende gevolgen :

	<u>HUIDIG</u> <u>TARIEF</u>	<u>NIJEUW</u> <u>TARIEF</u>	<u>VERHOOGING</u>
enkele reis	20	25	+ 25 %
10 - ritten	115	130	+ 13 %
week-MTB	170	185	+ 9 %
maand-MTB	480	520	+ 8 %
jaar -MTB	4.800	5.000	+ 4 %

Daarnaast is er sprake van de invoering van twee nieuwe abonnementen tegen sterk verminderde prijs, namelijk één voor 65 - plussers en één voor jongeren. Over de juiste prijs en toepassingsmodaliteiten is op dit ogenblik nog niets bekend.

De idee om een zo groot verschil in prijs te creëren tussen de verschillende vervoerbewijzen is op zichzelf niet slecht; het is één van de mogelijkheden om een vast cliënteel op te bouwen en het publiek te "binden" aan het openbaar vervoer. Toch kan men zich afvragen of de M.I.V.B. nu niet té ver gaat : 25 fr voor één tramrit is een totaal onaanvaardbare prijs die te veel reizigers zal afschrikken. Wanneer men spreekt over promotie van het openbaar vervoer vergeet men al te gauw dat

een mogelijke nieuwe klant eerst een tijdje het systeem uittest alvorens zich een rittenkaart of abonnement aan te schaffen. Voor dit uittesten is de drempel van 25 fr. wellicht te hoog.

Maar eigenlijk is dit prijzenonderscheid slechts van ondergeschikt belang, waar het hier in wezen om gaat is de onaanvaardbaarheid van een tariefverhoging, hoe gering deze ook maar is.

Uiteindelijk is het weer de reiziger, en dan vooral de minstbedeelde die zich geen ander vervoermiddel kan veroorloven, die moet opdraaien voor de totale afwezigheid van enig vervoersbeleid - of beter gezegd, van eender welk beleid - in dit land. Het schoolvoorbeeld hiervan is wel dat een tariefverhoging steeds volgt op

ministeriële uitspraken over het bevorderen van het openbaar vervoer; en het feit dat men er aan denkt een gedeelte van de opbrengst van het autowegenvignet in het openbaar vervoer te pompen is slechts een druppel op de hete plaat zolang er geen vizie op het openbaar vervoer bestaat.

Vooraf in Brussel - waar de metro een bodemloze put geworden is - komt de mislukking van dit beleid tot uiting. De beslissing, nu zowat 20 jaar geleden, om Brussel een metro te "schenken" werd nooit voorafgegaan door ernstige studies die voor- en nadelen (in die tijd dacht men waarschijnlijk zelfs niet aan nadelen) afwogen.

Van het feit dat men in andere Europese steden met veel goedkopere oplossingen (vb. tram op vrije baan) snelheden kan bereiken die niet lager liggen dan de metrosnelheid heeft men in België blijkbaar nog niet gehoord. Het is nog niet zo lang geleden, nu het kalf verdronken is, dat de M.I.V.B. zich vragen begon te stellen achter de metrobouw en de stadsbaanidee lanceerde. Inmiddels moet de

M.I.V.B. maar uitzoeken waar ze het geld vandaan haalt om de, soms totaal overbodige metrostations die ze van vaderskade kreeg te onderhouden. De nieuwe tariefverhoging moet hiertoe bijdragen.

Net zoals vorig jaar zijn een aantal organisaties niet zinnens dit alles zomaar te laten gebeuren.

Langzaam maar zeker begint het Komitee Openbaar Vervoer (KOV) zich opnieuw te organiseren.

Welke acties er zullen gevoerd worden staat nog niet helemaal vast, wel denkt men aan het herhalen van de betaalstakingen die vorig jaar enig opzien baarden.

Ook dit jaar steunt BRAL, voor wie een leefbare stad en een goed, comfortabel en betaalbaar vervoer niet van elkaar los te koppelen zijn, de eisen en acties van het K.O.V. dat nog steeds te bereiken is in de Eendrachtstraat 22 te 1050 Brussel. WW

Als je het met een van de volgende beweringen eens bent...

- Alleen autorijden is financieel en ecologisch onverantwoord.
- Dat mensen elkaar meenemen zou op ruime schaal moeten mogelijk zijn.
- Elkaar meenemen moet in vertrouwen kunnen gebeuren. Zich aanvullend verzekerd weten is bovendien een hele geruststelling.
- Indien men zelf inkomsten heeft ligt het voor de hand dat men tussenkomt in de km-kosten van de automobilist.
- Het moet nu maar eens gedaan zijn met de verkeerde opvatting dat iedere automobilist een rijke luis is en iedere lifter een armoezaaiër.
- Het ligt voor de hand dat iemand met verplaatsingsproblemen (gebrekig openbaar vervoer, defekte auto...) beroep doet op een van de negen miljoen lege zitplaatsen van het Belgische autopark.

... dan wordt het stilletjes aan tijd dat je onderstaande bon in-vult en opstuurt.

Ik wil lid worden van TAXISTOP (350 F/jaar). Ik betaal als ik hiertoe word uitgenodigd na ontvangst van de materialen.

Naam: .....

Adres: .....

Handtekening: .....

Terug te sturen naar vzw Taxistop, Onderbergen 51, 9000 GENT, (tel.: 091/23 80 73).

BOEKENWURM

PROBLEEM VAN DE LUCHTVERONTREINIGING DOOR- GELICHT DOOR DE STICHTING LEEFMILIEU.

De Stichting Leefmilieu v.z.w., onder de auspiciën van de Kredietbank, bracht in samenwerking met Uitgeverij De Nederlandse Boekhandel een nieuwe monografie in haar reeks 'Leefmilieu Nu' op de markt. Onder de titel 'Luchtverontreiniging : emissie - preventie - immissie', behandelen dedrie auteurs - Prof. Ir. A. Van Haute, Dr. Ir. J. Kretzschmar, Dr. Ir. W. Goossens de technische aspecten van de luchtverontreiniging.

Deze technische problemen situeren zich voornamelijk op het vlak van de oorsprong van de luchtverontreiniging, de mogelijke maatregelen die men kan treffen om deze pollutanten eens in de atmosfeer geloosd en de meetmethodes en meettechnieken die men kan aanwenden om de graad van luchtverontreiniging vast te stellen op lokaal, regionaal of nationaal vlak.

Verder werd geprobeerd aan de hand van verspreidingsmodellen het systeem emissie-verspreiding - immissie op een computer te simuleren, zodat het effect van elke ingreep ter hoogte van de emissie kan worden bestudeerd vooraleer men een bepaalde maatregel doorvoert. Een overzicht van de voornaamste wetten en normen in verband met de strijd tegen de luchtverontreiniging in ons land, vormen het sluitstuk van dit werk.

Niettegenstaande de techniciteit van het onderwerp, is dit boek door de gebruikte taal en de vele figuren en tabellen ook voor de niet-specialist toegankelijk.

De monografie 'Luchtverontreiniging : emissie - preventie - immissie' mag best als handboek worden aangeprezen.

De Stichting Leefmilieu hoopt met dit werk de aandacht te vestigen op het nijpend probleem van de luchtverontreiniging en op de inspanningen die geleverd worden om eraan te verhelpen.

De monografie is verkrijgbaar in / via de erkende boekhandelszaken tegen de prijs van BF 485,- (in Nederland : Nf. 32.50).

Wie geabonneerd is op het informatieblad 'LEEFMILIEU', uitgegeven door de Stichting Leefmilieu, kan zich rechtstreeks wenden tot het sekretariaat van de Stichting Leefmilieu v.z.w., p/a Rockoxhuis - Kredietbank, Keizerstraat 8 - 2000 ANTWERPEN.

EEN BOS VOOR UW GEMEENTE.

Als follow-up van de eerste 'Week van het Bos' brengt de Stichting Leefmilieu v.z.w., onder de auspiciën van de Kredietbank, een geactualiseerde herdruk van de brochure 'Een bos voor uw gemeente' op de markt.

De eerste druk van deze brochure, samengesteld door de Vlaamse Bosbouwvereniging, verscheen in 1976 en kende een ongemeen groot succes. De thematiek heeft inmiddels niets aan actualiteit ingeboet. De herdruk werd waar nodig aangepast en geactualiseerd en werd tevens voorzien van een voorwoord door de Heer M. Galle, Minister van het Vlaamse Gewest.

De brochure gaat uit van de stelling dat het bos een veelheid van onvervangbare functies bezit in onze geïndustrialiseerde samenleving. Daarbij wordt vastgesteld dat het bosbestand in Vlaanderen dringend dient te worden vergroot, terwijl de nog beschikbare bossen doelmatiger kunnen worden gebruikt. Gemeend wordt dat het gemeentebestuur de meest aangewezen instantie is om een bijdrage daartoe te leveren.

In de vorm van vragen en antwoorden wordt een antwoord gegeven op 100 concrete situaties en vragen in verband met het aankopen resp. huren, het aanleggen, het onderhouden en het beheren van bossen, meer bepaald van gemeentebossen.

'Een bos voor uw gemeente' (omvang 138 blz.) is een praktische en onmisbare gids voor gemeentebesturen, gemeentemandatarissen, aanplantingsdiensten, groencomitees en andere milieugroeperingen, en voor al diegenen die begaan zijn met de groenvoorziening in Vlaanderen.

Abonnees op het informatieblad 'Leefmilieu' uitgegeven door de Stichting Leefmilieu, kunnen 'Een bos voor uw gemeente' en de overige brochures uit de reeks 'Leefmilieu - Documentatie' gratis aanvragen op het sekretariaat van de Stichting Leefmilieu v.z.w., p/a Rockoxhuis - Kredietbank, Keizerstraat 8 - 2000 Antwerpen (tel : 031/31.64.48).